Április 4-től még jobban oda kell figyelnie annak a fuvarozónak, aki a HU-GO megtett úttal arányos elektronikus útdíj szedési rendszerben fedélzeti eszköz (OBU) segítségével végzi a bevallást. A jogszabályi kijelölésnek megfelelően ugyanis bevezetésre kerül az érvénytelenített fedélzeti eszközök nyilvántartása, amire azok az OBU-k kerülnek fel, amelyek például egyenleghiány miatt nem képesek a szabályos működésre. A szankciórendszer nem változik, és egy kis odafigyeléssel továbbra is könnyen elkerülhetők az útdíjas bírságok.

A NÚSZ Zrt., jogszabályi kötelezettségeinek eleget téve, 2016. április 4-től bevezeti az érvénytelenített fedélzeti eszközök nyilvántartását, amely az OBU-t használó fuvarozókat érinti, azonban a viszonylati jeggyel közlekedőkre nem vonatkozik. A fedélzeti eszköz akkor kerül be a nyilvántartásba, amikor az általa beküldött GPS koordináták alapján az adott jármű paraméterekkel (tengelyszám, környezetvédelmi besorolás) a következő díjköteles elemi szakasz használatára a HU-GO rendszerben vezetett számlájukon lévő összeg már nem biztosít fedezetet, vagyis az egyenleg kimerült. A nyilvántartásba vételről a felhasználó a HU-GO ügyfélszolgálati portálon regisztrált e-mail címére azonnali értesítést kap. Ez az értesítés nem jelent automatikusan büntetést, amennyiben a felhasználó nem közlekedik tovább díjköteles útszakaszon vagy feltölti HU-GO egyenlegét, illetve más módon rendezi (előre) az útdíj fizetését (pl.: viszonylati jegy vásárlásával).

Az érvénytelenített fedélzeti eszköz a továbbiakban nem biztosít lehetőséget az útdíj bevallásra, vagyis az ezen keresztül bevalló tehergépjármű számára a díjköteles utak használatára. A tehergépjármű jogkövető magatartást folytatva úgy tud megkezdett útján tovább közlekedni a díjköteles úthálózaton, ha bankkártyával (top-up) a hu-go.hu weboldalon, okos telefon applikáción vagy viszonteladón keresztül azonnal feltölti egyenlegét, ill. viszonylati jegyet vált a hátralévő útra. A feltöltésre javasolt minimális összeg 5 000 Ft. A HU-GO számla banki átutalásos feltöltésénél számolni kell a tranzakciós átfutási időkkel, ezért ez a módszer nem alkalmas arra, hogy a tehergépjármű zavartalanul, megállás nélkül folytassa az útját. Ebben az esetben – a büntetés elkerülése érdekében – mindenképpen célszerű viszonylati jegyet váltani.

Az érvénytelenített fedélzeti eszközök listájáról az OBU azonnal lekerül, amikor a HU-GO számlán az egyenleg jóváírásra kerül. Ennek tényéről a felhasználó e-mailben értesítést kap. Az értesítést követően az OBU útdíj bevallás teljesítésére alkalmassá válik, a felhasználónak ezt követően további teendője nincsen.

Az e-útdíjas bírságok elkerülése érdekében érdemes átismételni a tipikus tévesztéseket és a fontos tudnivalókat:

A fedélzeti eszköz segítségével történő útdíj fizetésnél már az utazás előtt érdemes ellenőrizni, hogy a fedélzeti eszköz be van kapcsolva, megfelelően működik, hozzá van rendelve az adott járműhöz, és a folyószámlán rendelkezésre áll az utazáshoz szükséges egyenleg. Célszerű az alacsony egyenleg értesítést a felhasználói profilban úgy beállítani, hogy az e-mail értesítés elolvasását követően lehetőséget (elegendő időt) biztosítson a felhasználónak az egyenleg feltöltésére. Az OBU-t használók körében nagyon sokan nem állítanak be alacsony egyenleg értesítést, és szintén jelentős azon felhasználók száma, akik 15 000 Ft körüli szinten kérik az értesítést. Ez nem hagy túl nagy teret a felhasználó számára a reagálásra, hiszen például egy négytengelyes, korszerű tehergépjármű (J4, A környezetvédelmi kategória) esetében például az M5-ös autópályán közlekedve ez alig egy Budapest-Röszke útvonal megtételére elegendő.

Az OBU regisztrációnál, ill. a viszonylati jegy tervezésnél egyaránt fontos a rendszám és a rendszámhoz tartozó felségjelzés helyes megadása, hiszen a rendszám mellett ez a jármű egyértelmű beazonosíthatóságának másik fontos paramétere. Ezek az adatok utólag, a bírság kiszabását követően a HU-GO rendszerben már nem korrigálhatók.

Pótkocsi vagy vontatmány le- ill. felkapcsolása esetén fontos a tengelyszám helyes megadása. Például ha két tengelyes járműre pótkocsit akaszt, ami így négy tengelyen folytatja útját, akkor a J2 tengelyszámot J4-re kell átállítani, ha lekapcsolja, akkor pedig vissza kell állítani J2-re. A nem megfelelő tengelyszám megadás közigazgatási bírságot von maga után. A tengelyszám változtatást a rendszerben az utazás megkezdése előtt el kell végezni.

A felhasználói tévesztésekből adódó sorozatos bírságok elkerülése érdekében javasolható továbbá a riasztás funkció aktiválása. A riasztás funkció a HU-GO rendszerben regisztrált felhasználónak az általuk megadott e-mail címre figyelmeztetést küld, ha az ellenőrzési rendszer jogosulatlan úthasználatot állapít meg vagy vélelmez. Fontos, hogy a jogszabályi megfelelés miatt a riasztási rendszer nem változtatja meg a bírságolás rendjét, a jogosulatlan úthasználattal kapcsolatos adatok a zárt ellenőrzési rendszerben átadásra kerülnek a Hatóság számára. A riasztás funkciót a HU-GO rendszerben regisztrált felhasználók vehetik igénybe, függetlenül attól, hogy viszonylati jegy megváltásával vagy fedélzeti eszköz igénybevételével tesznek eleget útdíj fizetési kötelezettségüknek. A riasztás funkció alapbeállításként inaktív. Ezt a funkciót igény esetén a regisztrált felhasználóknak aktiválni kell.

Az ellenőrzésről és szankcionálásról dióhéjban

A 2013. július 1-jén bevezetett HU-GO e-útdíj rendszerben közel 60 ezer regisztrált ügyfél mintegy 218 ezer gépjárműve közül több mint 126 ezer már fedélzeti eszköz segítségével végzi az útdíj bevallását. A magyarok 96%-a, a külföldiek több mint harmada már OBU-t használ, tudva, hogy gyakori úthasználat esetén az eszköz helykoordináták alapján automatikusan végzett bevallása jóval egyszerűbb és kényelmesebb módszer, mint a viszonylati jeggyel történő fizetés.

Az ellenőrzési tapasztalatok alapján elmondható, hogy az érintettek túlnyomó többsége a szabályoknak megfelelően használja a fedélzeti eszközt és fizeti az útdíjat. Fontos tudni, hogy ez minden esetben a felhasználó feladata és felelőssége, ezért érdemes tisztában lenni a jogosulatlan úthasználat eseteivel, a szankciókkal, és azok elkerülésének lehetőségeivel.

A jogosulatlan úthasználat kiszűrése objektív paraméterek alapján történik. Az ellenőrzött adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy az adott járműre a jogszabályoknak megfelelően megfizették-e az úthasználat díját vagy sem

A jogosulatlan úthasználat esetei és szankciói a következők[1]:

Útdíj törvény[2] szerinti szabályszegés	Bírság mértéke járműkategóriánként		
	J2	J3	J4
Díjfizetés elmulasztása az úthasználat megkezdése előtt 14/a	140 000	150 000	165 000
Valós díjkategóriánál alacsonyabb díjkategóriára vonatkozó bevallás 14/b	80 000	90 000	110 000
Fedélzeti eszköz érvénytelenítve, ill. nem megfelelő működése miatti jogosulatlan úthasználat 14/c	140 000	150 000	165 000

[1] 11/H melléklet a 156/2009. (VII.29.) kormány rendelet alapján

[2] 2013. évi LXVII. törvény az autópályák, autóutak és főutak használatáért fizetendő, megtett úttal arányos díjról, azaz az Útdíj törvény 2016.01.23-tól hatályos változata alapján